

Petri Cvnæi de Repvblica Hebræorum Libri III

Cunaeus, Petrus

Lvgd. Batavor., 1632

Cap. XVI. De templo Samaritanorum, quod in monte Garizin. Qui fuerint Chutæi. Vnde advecti in Samariæ sedes sint. Quanto deteriore conditione fuerint quam Iudæi. De religioneveorum quædam. Fuisse eos ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65527](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65527)

colonorum multitudo, quam ex Chæ-
tæorum, Babylonienſiumque, & Cha-
mathæorum, ac Sepharvaimitarum,
Chavæorumque ſedibus collectam rex
Aſſyriæ in Samariam tranſvexerat,
poſtquam Iſraëlitæ omnes, qui ſecef-
ſionem à Iudæis fecerant, abducti in
longa exilia, diſperſique per Colchos,
Parthos, atque Æthiopes ſunt, nun-
quam ut ex illa tempeſtate in Palæſti-
nam redierint. Quare jam Samarita-
ni, qui in vacuam eorum regionem
miſſi ſunt, nihil niſi retrimenta homi-
num & mendicabula fuere, plane ut
ſunt illi apud Siculum vatem

--- ἔτε λόγῳ πινὸς ἀξιοί, ἔτ' ὄρθ-
μητοί,

δύσανοι μεγαρῆες ἀπιμοτάτη οὐ
μοίρα.

Sanè quanti pretii fuerint, monet nos
vetus Iudæorum verbum, quod Rabbi
Elias refert, לכה היה דור המלך דומה
:לכתי המהויר עי הפתחים: Cui rex Da-
vid ſimilis fuit? Chutæo oſtiatim ſtipem
petenti. quod nos de maximo rege di-
ctum putamus, qui apud Aciſchum il-
ludie ſordibusque ſeſe fœdaverat, ut
contemptu tutus foret, ubi in jure pa-
rum præſidii eſſet. Apud Romanos
quidem, proſtigatis penitus Palæſtino-
rum rebus cum victoris arbitrio jura
omnia

omnia amitterent retinerentve tam Samaritani, quàm Iudæi, longè detiore conditione Samaritani fuere. Interdictus enim illis omnis legitimus actus fuit: ac duntaxat testamentaria testimonia, quæque in ultimis elogiis, vel in contractibus consistunt, propter utilitatem publicam permiffa illis sunt, ne probationum facultas angustaretur. Iudæis vero testimonii quidem dictio contra orthodoxos in iudiciis non fuit. at inter se, ubi litigandum existimassent, fœdus permixtum habuere, & dignos litigatoribus etiam testes introducebant. Quæ constituta in hunc modum à Iustiniano sunt in *l. xxi. C. de Hereticis & Manichæis*. Idem porro Iustinianus in *Novel. cxxix, Samaritas pridem atroces, elatosque contra Christianos, & in omnium velut novissimam superbiam excedentes* ait: ut mirari nemo amplius debeat, cur in *Novel. cxliv.* cautum sit, ne majores natu, qui eam superstitionem coluissent, ad sacrum lavacrum admitterentur, antequam Christianismi elementis initiati per duos annos essent. De religione eorum simplex esse sermo nequit. variata enim identidem temporibus est. Ac initio quidem Israëlitarum, qui à Iudæis per civiles discordias segre-

segre-

segregati Samariam incolebant, idolorum cultores fuere, vitulosque aureos venerati sunt ad Aegyptiorum imitationem, quibus summum numen Apis erat. Mox, qui in vacuas sedes eorum adducti populi sunt, gentilia singuli sacra habuere. Chamathæi enim Aschimam, Chutæi Nergalem, Babylonienfes Succot Benot, Havæi Nibchanem & Tartacum, Sepharvaimitæ Adramelechum atque Hanamelechum adoraverunt. Ea enim arte usus Esar Chaddon Assyriorum rex est, cum novos colonos in Samariæ agros deduceret. Nihil sibi fore adversus subditos utilius credidit, quam si in commune consulere eos religionum non sineret diversitas. Quanquam postmodum, cum nova malorum cohors terris illis incumberet, legatorum, qui missi ab illis sunt, precibus idem rex permotus, sacerdoti Israëlitico gratiam exilii fecit, ut propere profectus sacra patria eos edoceret, placaretque iratum numen. Ita veterum indigenarum ceremonias receperunt. sed fixa tamen in animis omnium mansit gentilis superstitio. Tandem autem, sero quidem admodum, sed aliquandiu tamen ante Sanaballetæ tempora, penitus omnem idolorum cultum abdicavere,

cavere, secutique eas religiones sunt, quas divinus Moses præscripserat. Hic vero notanda insignis eorum hæresis est. Etenim, cum Iudæi tria volumina sacri codicis susceperint, Pentateuchum, Hagiographa, & vatum effata, in quibus singulis divinitatem spirare, atque inesse quiddam sacrosanctum credunt, ipsis visum est solum Pentateuchum retinere; cætera, tanquam leviora, atque ab hominum ingeniis profecta, aspernari.

CAPVT XVII.

De Hæresibus sectisque Iudeorum. Quando ea orta sint; & vera causa earum. Cur ante exilium Babylonense in idololatriam, post illud exilium vero in hæreses inciderint Iudæi. Quare difficile sit ab idololatria ad hæresin desciscere. De Bano, deque Gaulonitis, & Zelotis, item de impostoribus quibusdam, qui in Iudæa religionum prætextu grassati ad res novas sunt.

SAmaritanorum prava de Hagiographis opinatio, quam percrebuisse diximus, tunc orta demum est, cum à paganorum superstitione recesserant: ut non ante facti hæretici sint, quam esse idololatræ desissent. Sane etiam
Iudæis